

Viltvårdsprogram

för det kommunala markinnehavet i Bollnäs kommun

Dokumenttyp PROGRAM	Diarienummer KS-2024-00036
Beslutad av Kommunfullmäktige	Datum 2024-02-26 § 34
Dokumentet gäller för Teknik- och fritidsnämnden och Miljö- och byggnämnden	Reviderat
För revidering ansvarar Kommunstyrelsen	Dokumentet gäller till 2028-02-26
För uppföljning ansvarar Kommunstyrelsen	Dokumentansvarig Samhällsbyggnadsförvaltningen
Dokumentet ersätter Nytt dokument	

Bollnäs kommuns styrdokument

Aktiverande

Syftar till förändring och utveckling

STRATEGI – avgörande vägval för att nå målen

PROGRAM – verksamheter och metoder i riktning mot målen

PLAN – aktiviteter, tidsram och ansvar

Normerande

Reglerar redan befintlig verksamhet

POLICY – anger kommunens förhållningssätt till givna situationer

RIKTLINJER – rekommenderade sätt att agera

REGLER – absoluta gränser och ska-krav

Innehållsförteckning

Viltvårdsprogram	1
för det kommunala markinnehavet i Bollnäs kommun	1
Innehållsförteckning	3
Inledning och bakgrund	4
Avgränsningar	4
Syfte	4
Ramverk och överväganden	4
Koppling till andra styrdokument	5
Viltvårdsmål för Bollnäs kommun	5
Mål 1 – Livskraftiga viltpopulationer	5
Mål 2 – Begränsade viltrelaterade skador	7
Mål 3 – Begränsat antal viltolyckor på Bollnäs kommuns vägnät.....	7
Mål 4 – En tydlig och effektiv organisation för Bollnäs kommuns viltvårdsarbete	8
Mål 5 – Allmänhetens förståelse för viltvårdsarbetet	8
Uppföljning och revidering	9
Uppföljning och ansvar	9
Revidering	9
Bilaga 1 - Kunskapsunderlag	10
Viltvård.....	10
Främjande viltvårdsåtgärder.....	10
Förebyggande åtgärder och skyddsåtgärder	10
Viltets ekosystemtjänster.....	10
Ansvar och organisation för viltvården	11
Statens vilt	11
Regional viltförvaltning	11
Kommunens ansvar och organisation	11
Kommunens markinnehav.....	12
Jakt och skyddsjakt.....	12
Allmän jakt.....	12
Licensjakt	12
Skyddsjakt	13
Älgförvaltning och jaktområden	13
Viltolyckor i trafiken	14
Viltolyckor i Bollnäs kommun	14
Polismyndighetens ansvar	15

Inledning och bakgrund

Kommunala naturområden fyller olika funktioner och är en värdefull resurs i samhället. Jämvikt mellan natur, människa och vilt är viktigt för att underlätta vistelse i våra naturområden, tätorter och övrig kommunal mark. Viltvården i Bollnäs kommun ska ta hänsyn till helheten och ha en plan för åtgärder för de situationer som kan uppstå när bristande jämvikt fordrar handling. Bollnäs kommun har som fastighetsägare en skyldighet enligt jaktlagen att bedriva viltvård på egen mark.

Viltvårdsprogrammet är framtaget av Planenheten på Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Avgränsningar

Detta dokument behandlar viltvård på den andel av Bollnäs kommuns markinnehav som ej omfattas av upplåtande av jakträtt. Vilt definieras i programmet enligt jaktlagens 2 § som vilda däggdjur och fåglar. Med jakt avses att fånga eller döda vilt och att i sådant syfte söka efter, spåra eller förfölja vilt. Till jakt räknas också att göra ingrepp i viltets bon och att ta eller förstöra fåglars ägg. Viltvård och viltförvaltning är två besläktade begrepp med något skilda definitioner. Begreppen förklaras under rubriken Viltvård men i övrigt används begreppet Viltvård genom hela programmet. Viltvårdsprogrammet behandlar enbart arter som kan orsaka störningar eller påverkas av störningar från människor. Viltvårdsprogrammet är upprättat i enlighet med Bollnäs kommuns certifiering av skog och mark, FSC, för att minimera viltskador på kommunens markinnehav.

Syfte

Kommunstyrelsen beslutade 2023-05-10 att ge kommunchefen i uppdrag att utforma ett viltvårdsprogram för Bollnäs kommun.

Samhällsbyggnadsförvaltningen tilldelades uppdraget att utforma programmet. Syftet med viltvårdsprogrammet är att Bollnäs kommun ska vara organiserade för att arbeta aktivt med åtgärder som minskar besvär och olägenheter av vilt på kommunal mark. Viltvårdsprogrammet ska beskriva hur vilt bör hanteras på kommunens mark samt definiera behov av samverkan med andra markägare, myndigheter och organisationer. Programmet ska även bidra till livskraftiga viltpopulationer, minskat antal viltolyckor i trafiken samt ökad kunskap om viltvård inom och utanför kommunkoncernen.

Ramverk och överväganden

Ansvaret för viltvården är delat mellan många aktörer och regleras i flera lagar. De lagar som främst reglerar viltvården är jaktlagen, miljöbalken, skogsvårdslagen, vapenlagen och djurskyddslagen.

Naturvårdsverket är den centrala förvaltningsmyndigheten för jakt- och viltfrågor. Naturvårdsverket tar fram nationella förvaltningsplaner för olika viltarter, medan länsstyrelsen tar fram regionala förvaltningsplaner. I förvaltningsplanerna beskrivs mål för specifika arter samt vilka åtgärder som krävs för att uppnå målen. Strategi för svensk viltförvaltning 2022–2029 beskriver hur Naturvårdsverket tillsammans med övriga berörda aktörer vill arbeta för att genomföra viltpolitiken och utveckla den svenska viltförvaltningen under 2020-talet.

Koppling till andra styrdokument

Exempel på regionala styrdokument som berör Bollnäs kommuns viltförvaltning:

- Åtgärdsprogram för miljömålen i Gävleborgs län
- Gävleborgs handlingsplan för Sveriges livsmedelsstrategi 2018–2030
- Gävleborgs skogsprogram 2021–2030.

Kommunala styrdokument med koppling till viltförvaltning:

- Programmet för ekologisk hållbarhet – Vårt hållbara Bollnäs kommun
- Naturvårdsprogram för Bollnäs kommun
- Grönstrukturprogram för Bollnäs kommun
- Översiktsplan för Bollnäs kommun
- Fördjupad översiktsplan för Bollnäs stad
- Bollnäs kommuns skogsbruksplan.

Viltvårdsmål för Bollnäs kommun

Mål 1 – Livskraftiga viltpopulationer

Biologisk mångfald är avgörande för att våra ekosystem ska fungera. En variation av arter med olika funktioner bidrar till ekosystemtjänster som pollinering, naturresurser, kolinlagring och folkhälsa. Sverige har inom FN:s konvention för biologisk mångfald åtagit sig att bevara och nyttja den biologiska mångfalden på ett hållbart sätt. Detta innebär bland annat att bevaka och förvalta landets viltpopulationer. I tabellen nedan listas arter som ska förvaltas hållbart inom Bollnäs kommuns markinnehav.

Art	Mål	Åtgärd
Rådjur	Rimliga numerära nivåer, ej orsak till skada, begränsa antal viltolyckor	Förebyggande arbete samt störning och jakt
Älg	Rimliga numerära nivåer, ej orsak till skada, begränsa antal viltolyckor	Förebyggande arbete samt störning och jakt enligt licensområdets eller älgskötselområdets tilldelning
Kronhjort	Livskraftig stam	Förbättra livsvillkor, avskjutning vid överskridande av mål
Vildsvin	Inga vildsvinsrelaterade olyckor eller skador på åkermark, park och trädgårdar.	Avskjutning vid behov

Grävling	Rimliga numerära nivåer, ej orsak till skada eller olägenhet	Fällfångst vid olägenhet
Bäver	Rimliga numerära nivåer, ej orsak till skada eller olägenhet	Vid stor påverkan på närmiljö, åtgärder för att minska påverkan från bäverdamm. I sista hand rivning av dämmen och/eller hydda och jakt
Räv	Naturlig predation av bytesdjur. Rävns predation är en viktig reglerande ekosystemtjänst.	Jakt som avskjutning/fällfångst vid skabbsmitta samt vid för högt predationstryck
Skogshare	Livskraftig stam	Rödlistad, ej jakt endast förbättra livsvillkor
Utter	Livskraftig stam	Fridlyst, endast förbättra livsvillkor
Stora rovdjur (Varg, lo, björn, järv)	Rimliga numerära nivåer (se Förvaltningsplan för stora rovdjur i Gävleborgs län)	Enligt beslut från LST
Mås- och kråkfåglar	Rimliga numerära nivåer, ej orsak till skada eller olägenhet	Förebyggande arbete samt störning och bekämpning
Gäss och Andfåglar	Stor representation av landets arter, men ej orsak till skada eller olägenhet	Förebyggande arbete samt störning och jakt
Rovfåglar	Livskraftiga stammar	Förbättra livsvillkor
Hönsfåglar	Livskraftiga stammar	Förbättra livsvillkor, skydda och spara unga träd vid naturvårdsskötsel
Smågnagare	Rimliga numerära nivåer, ej orsak till skada eller olägenhet	Förebyggande arbete samt störning och bekämpning
Invasiva främmande arter	Inga förekomster	Förebyggande arbete samt bekämpning genom jakt vid förekomst

Mål 2 – Begränsade viltrelaterade skador

För att begränsa viltrelaterade skador och olägenheter för människor och egendom krävs både förebyggande och skyddande åtgärder. Dessa åtgärder ska begränsa att vilt söker sig till detaljplanelagda områden samt begränsa skador på areella näringar. Vid de tillfällen då förebyggande åtgärder inte är tillräckliga kan behov för skydds jakt uppstå.

Bollnäs kommun har idag tillgång till två skydds jägare med tillstånd att avlossa skjutvapen inom detaljplanelagt område. Skydds jägarna får sina uppdrag av teknik-, service- och fritidsförvaltningen, ofta efter information från medborgare eller polisens begäran. De uppdrag om skydds jakt som hittills utförts av kommunens skydds jägare har gällt kanadagäss. All jakt och viltvård ska bedrivas så att minsta möjliga störning för kommunens medborgare och viltet uppstår.

Åtgärder och skötsel på kommunal mark:

- Viltanpassad skogsskötsel för att motverka betesskador genom att till exempel byta trädslag eller välja naturlig föryngring som föryngringsmetod
- Utnyttja åkrar som ligger i träda som viltåkrar för att öka födotillgång för vilt och samtidigt locka bort vilt från jordbruksgrödor och trädgårdar
- Vid skydds jakt informera den berörda allmänheten om eller tydligt markera gränser för risker vid tätortsnära uppdrag.

Åtgärder att kommunicera till medborgare:

- Hålla komposter och avfallskärl täckta för att inte locka vilt in till tätorten
- Plocka upp och kompostera fallfrukt
- Städa under fågelbordet så att inte fågelmat blir liggandes på marken och lockar till sig vilt
- Mata ej vilda djur på allmänna platser som badplatser, torg och parker.

Mål 3 – Begränsat antal viltolyckor på Bollnäs kommuns vägnät

De flesta viltolyckorna inom Bollnäs kommun sker på det statliga väg- och järnvägsnätet. På det statliga väg- och järnvägsnätet ansvarar Trafikverket för att minimera påverkan på vilt och naturvärden i dessa områden. Inom det kommunala vägnätet är det främst Sjukhusvägen/Hedenlänken, Anneforsvägen, Växbovägen och Bollevägen som är utsatta för viltolyckor. Samtliga dessa vägar är av stor vikt för trafikinfrastrukturen inom kommunen. I dagsläget är det rådjur som orsakar störst problem vid trafikolyckor eller incidenter där fordon är inblandade. På sikt kan även vildsvin, om de etablerar sig i kommunen, komma att ställa till stora problem. Kommunen ansvarar för att lämpliga åtgärder vidtas längs det kommunala vägnätet.

Metoder för att begränsa viltolyckor:

- Kommunen ska arbeta med att utvärdera åtgärder som viltstängsel, viltpassager, viltlussar och hastighetsåtgärder där behovet finns
- Träd och buskar som fälls nära väg ska skyndsamt/omgående tas bort

- Slätter bör ske mitt i växtsäsongen för att begränsa olycksrisken
- Sådd av vegetation i närheten av olycksdrabbade vägar ska utgöras av osmakliga växter för viltet
- Åtgärder för att minska negativa effekter för viltet vid exploatering bör alltid beaktas.

Mål 4 – En tydlig och effektiv organisation för Bollnäs kommuns viltvårdsarbete

Bollnäs kommun har som fastighetsägare huvudansvaret för viltvården på kommunens markinnehav. Teknik-, service och fritidsförvaltningen har genom fastighetsenheten ansvaret för upplåtelse av arrenden till privatpersoner, jaktlag och skydds jakt med mera.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har genom planenheten ansvaret för kommunens samordning med myndigheter i frågor rörande till exempel vilt och skydds jakt samt naturfrågor kopplade till kommunens mark- och vattenanvändning. Miljöenheten på Samhällsbyggnadsförvaltningen ansvarar för hanteringen av skadedjur som kan innebära olägenheter för allmänheten. I och med att ansvaret för vilt- och naturvården är delat mellan förvaltningarna så är det viktigt att det skapas en gemensam förståelse och en gemensam bild för vilt- och naturvården. Kommunen ska också öka samverkan mellan olika externa aktörer och myndigheter för att tillsammans hitta gemensamma lösningar för en hållbar viltvård.

Metoder för att nå ett effektivt viltvårdsarbete i kommunen:

- Kommunen ska kontinuerligt sträva efter förbättringar i den egna verksamheten med särskilt fokus på arts specifika riktlinjer och utsatta arter utifrån ett vilt- och naturvårdsperspektiv
- Teknik-, service och fritidsförvaltningen och Samhällsbyggnadsförvaltningarna ska i samband med eventuell skydds jakt eller andra åtgärder kopplade till vilt- och naturvård på kommunal mark arbeta i nära samverkan
- Bollnäs kommun ska genom sitt övergripande ansvar för frågor kopplade till naturvård inom kommunen vara behjälplig med information och dialog med externa aktörer i samband med skydds jakt och andra frågor kopplade viltvård inom kommunen.

Mål 5 – Allmänhetens förståelse för viltvårdsarbetet

Viltvård och jakt är ämnen som engagerar många människor. Förvaltning av viltpopulationer innebär svåra avvägningar som ibland krockar med individers eller aktörers värderingar och intressen. Att sprida kunskap och skapa förståelse för viltvård och jakt är viktigt för att nå samsyn och acceptans i dessa frågor.

Metoder för att nå allmänhetens förståelse för viltvårdsarbetet:

- Kommunens hemsida ska användas för att dela kunskap kring viltvård och skydds jakt. Vid behov kan riktade informationskampanjer riktade till medborgare upprättas och spridas genom hemsida och sociala medier
- Kommunen ska aktivt upprätthålla en hög kunskapsnivå om jakt och viltvård genom regelbunden omvärldsbevakning

- Vid behov ska kommunen upprätta platsspecifik information på allmänna platser för att till exempel motverka nedskräpning eller matning av vilda djur

Uppföljning och revidering

Uppföljning och ansvar

Viltvårdsprogrammet är ett styrande dokument för Bollnäs kommuns arbete med viltvård och skydds jakt. Viltvårdsprogrammet reglerar hur Teknik-, service- och fritidsförvaltningen och Samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar med frågor kopplade till viltvård och skydds jakt. Ansvaret för viltvårdsprogrammets efterlevnad och uppföljning åligger Kommunstyrelsen.

Revidering

Aktualitetsprövning och eventuell revidering sker en gång per mandatperiod eller om programmet bedömts ha uppnått eller blivit inaktuellt. Ansvaret för aktualitetsprövning åligger Kommunstyrelsen. Ansvariga för revidering är Samhällsbyggnadsförvaltningen. En eventuell revidering ska ske i samverkan med Teknik-, service- och fritidsförvaltningen. Beroende på revideringens natur kan antingen en behörig person eller en grupp utföra revideringen.

Bilaga 1 - Kunskapsunderlag

Viltvård

Med viltvård menas åtgärder som förbättrar levnadsförhållanden för vilt inom ett givet område. Enligt jaktlagen 4 § ska viltet vårdas i syfte att bevara de arter som tillhör landets viltbestånd och de fåglar som tillfälligt förekommer naturligt i landet, och främja en, med hänsyn till allmänna och enskilda intressen, lämplig utveckling av viltstammarna. I viltvården ingår att genom särskilda åtgärder sörja för att viltet får skydd och stöd och att anpassa jakten efter tillgång på vilt.

Viltförvaltning är ett begrepp som inte definieras i jaktlagstiftningen. I Strategi för svensk viltförvaltning 2022–2029 beskrivs begreppet som det riktade arbete som samhällets olika aktörer gör för att på ett långsiktigt och hållbart sätt vårda, tillvarata och styra naturresursen vilt mot uppsatta mål. Viltförvaltning kräver därmed mer än viltvård, att utvinna resurser eller att stävja ett problem. Det kräver även långsiktiga och hållbara mål på nationell, regional och lokal nivå.

En effektiv viltförvaltning främjar den biologiska mångfalden och bidrar med resurser i vår natur, för jakt, naturupplevelser och andra ekosystemtjänster. Samtidigt motverkar en effektiv viltförvaltning skador på jord- och skogsbruk, på tamdjurshållningen, rennäringen och i trafiken.

Främjande viltvårdsåtgärder

En viktig del av viltvården är stödjande åtgärder för att förbättra viltets levnadsförhållanden. Detta inkluderar bland annat stödutfodring, viltanpassat skogsbruk, biotopvårdande åtgärder och att säkerställa att det finns stora sammanhängande grönområden så att viltarter kan sprida och förflytta sig.

Förebyggande åtgärder och skyddsåtgärder

För att undvika skador och olägenheter för människor och vilt krävs ibland förebyggande och skyddande åtgärder. Detta inkluderar till exempel eftersök vid viltolyckor, omhändertagande av skadade och sjuka djur, åtgärder för att minska risk för viltolyckor samt skyddsjakt.

Viltets ekosystemtjänster

Viltvård utgår både från den art som förvaltas och det ekosystem den är en del av. En välfungerande viltvård kräver därför kunskap om det ekologiska sammanhang som viltet är en del av. Viltarterna bidrar med värdefulla ekosystemtjänster. Beroende på viltpopulationernas storlek och sammansättning kommer dessa ekosystemtjänster att variera i betydelse. En allt för stor population av en viltart kan negativt påverka värdet av ekosystemtjänster, andra viltarter eller leda till ökade kostnader för samhället.

Exempel på viltets ekosystemtjänster:

- Natur – Biologisk mångfald är en förutsättning för funktionella ekosystem och ekosystemtjänster
- Jakt – Hållbart brukande av naturresurser som genererar viltkött, naturupplevelser och sociala sammanhang
- Livsmedel – Kött med lågt fettinnehåll och stor andel fleromättade fetter

- Råvaror – Skinn, ben, dun och dylikt för tillverkning av till exempel kläder, rep, lim och fiskeflugor
- Påverkan på landskapets struktur – Betande vilt bidrar till näringstransport, fröspridning och reglering av växtsamhället.

Ansvar och organisation för viltvården

Ansvar för viltvården är delat mellan flera myndigheter och aktörer. I Sverige beslutar riksdag och regering om de övergripande bestämmelserna för viltvården. Naturvårdsverket fungerar som den centrala förvaltningsmyndigheten för jakt- och viltfrågor.

Statens vilt

Statens vilt omfattar arter som är i riskzon för illegal verksamhet eller har ett särskilt högt skyddsvärde och därför kräver särskilda skyddsregler. Statens vilt får inte behållas av upphittaren om de påträffas döda i naturen. Hittas en individ död ska detta rapporteras till polisen och om möjligt ska djuret lämnas till närmaste polisstation för att därefter skickas till Naturhistoriska riksmuseet. Vilka arter som ingår i statens vilt kan variera över tid. Exempel på arter som omfattas är björn, varg, järv, lo, fjällräv, utter, fiskgjuse, bivråk, tornuggla, berguv, kungsörn och havsörn.

Regional viltförvaltning

Länsstyrelsen administrerar förvaltningen av älg- och kronhjortsstammarna och leder den regionala förvaltningen av de stora rovdjuren. Länsstyrelsen kan även lämna tillstånd till skydds jakt, fördela bidrag till skadeförebyggande åtgärder och ersätta skador av vilt som inte får jagas. Länsstyrelsen fattar beslut om att bilda viltvårdsområden och fastställer områdets stadgar. Ett viltvårdsområde är ett större område där ett antal fastigheter gått samman för att gynna viltvården. Medlemmarna i viltvårdsområdet får jaga inom hela viltvårdsområdet.

I varje län finns viltförvaltningsdelegationer som bistår länsstyrelsen i deras arbete. Viltförvaltningsdelegationen består av politiska företrädare, ledamöter med särskild kunskap i frågor om trafiksäkerhet och illegal jakt, representanter från jakt- och viltvårdsintresset, naturvårdsintresset, friluftsinintresset, ägare och brukare av jordbruksmark, lokalt näringsliv och turism, skogsnäringen, natur- och ekoturismföretag, yrkesfisket och fäbodbruket. Viltförvaltningsdelegationen ska samverka på regional nivå och ta beslut i övergripande frågor som rör viltvårds-, jakt- och rovdjursfrågor.

Kommunens ansvar och organisation

Bollnäs kommun har liksom alla markägare ett ansvar att bedriva viltvård på sin mark. Detta ansvar innebär att allt vilt ska vårdas i syfte att bevara arter samt främja en lämplig utveckling av viltstammarna. I Bollnäs kommun är ansvaret för viltvården uppdelat på flera nämnder och förvaltningar:

Miljö- och byggnämnden

Miljö- och byggnämnden handlägger och fattar beslut i ärenden enligt bland annat plan- och bygglagen och miljöbalken. Miljö- och byggnämnden är Bollnäs kommuns naturvårdsorgan.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Planenheten ansvarar för planering av kommunens mark- och vattenområden. I planeringen ingår översikts- och detaljplanering samt strategisk samhällsplanering kopplat till natur, vatten, trafik och kollektivtrafik. Planenheten har även ansvaret för kontakten och samordningen mot Region Gävleborg, Länsstyrelsen Gävleborg och andra myndigheter kopplade till samhällsplanering, vatten-, natur- och trafikfrågor.

Miljöenheten bedriver tillsyn samt ger stöd och information inom bland annat miljöskydd och hälsoskydd samt miljöövervakning inom områdena vatten, luft, buller, mark och strålning. Miljöenheten hanterar ärenden kopplade till skadedjur som kan utgöra olägenhet för människors hälsa.

Teknik- och fritidsnämnden

Teknik- och fritidsnämnden ansvarar bland annat för anläggning och förvaltning av kommunens gator, vägar, trafikanordningar, parker och allmänna platser.

Teknik-, service och fritidsförvaltningen

Fastighetsenheten förvaltar och utarrenderar kommunens skog och mark. Gatuenheten ansvarar för utformning, projektering, anläggning och underhåll av gator, vägar och parker och planteringar. Gatuenheten ansvarar även för trafiksäkerhetsåtgärder samt samordning av kommunens trafiksäkerhetsfrågor. Teknik-, service och fritidsförvaltningen har tillgång till två skyddsjägare med tillstånd att använda skjutvapen inom detaljplanelagt område.

Kommunens markinnehav

Bollnäs kommuns totala markinnehav är 2806 hektar. Utöver kommunens tätortsnära fastigheter så ingår en stor andel av markinnehavet i viltvårdsområden. Ansvaret för viltvården inom dessa fastigheter åligger viltvårdsområdesföreningarna. Bollnäs kommun ansvarar för viltvården inom de fastigheter där jakträtten ej är upplåten till en förening eller individ.

Inom kommunens markinnehav finns två naturreservat där jakt är reglerad enligt reservatets föreskrifter. Inom Hästhagsberget är det förbjudet att bedriva jakt på björn, varg och lo. Inom Grossjöberget är det förbjudet att bedriva jakt efter skogsfågel, björn, varg, järv och lo.

Jakt och skyddsjakt

Av de drygt trehundra arterna som definieras som vilt i Sverige är ett fyrtiotal arter jaktbara genom allmän jakt och licensjakt. Utöver dessa arter får vilt jagas för att till exempel förebygga skador.

Allmän jakt

De allra flesta viltarter förvaltas genom allmän jakttid vilket innebär att jakten bedrivs under en angiven tid utan särskilt tillstånd och utan antalsbegränsning. Jakten anpassas efter tillgång på vilt. Jaktförordningen (1987:905) beskriver vid vilka tider som jakt på olika viltarter är tillåtet.

Licensjakt

Licensjakt är en strikt reglerad och kontrollerad form av jakt som endast får ske på de villkor som regleras i ett licensjaktbeslut. Licensjakt bedrivs främst

för att minska tätheten av rovdjur i ett område, eller för att hålla stammen på en konstantnivå. Det är Naturvårdsverket eller Länsstyrelsen som fattar beslut om licensjakt.

Skyddsjakt

Skyddsjakt är jakt som bedrivs med syfte att förhindra skador på till exempel boskap eller åkermark. Länsstyrelsen eller Naturvårdsverket kan besluta om skyddsjakt utanför allmänna jakttider om förutsättningar enligt jaktförordningen är uppfyllda.

Älgförvaltning och jaktområden

Gävleborgs län är indelat i älgförvaltningsområden för en hållbar förvaltning av älgstammen. I varje län finns övergripande riktlinjer för älgförvaltningen. Riktlinjerna beslutas av vilthövsförvaltningsdelegationen och är ett stöd för länets älgförvaltningsområden. Inom varje älgförvaltningsområde finns olika typer av jaktområden. Älgjakt kan bedrivas inom tre olika typer av jaktområden, älgskötselområde, licensområde eller som jakt på oregistrerad mark.

Figur 1 Älgförvaltningsområden i Gävleborgs län

Viltolyckor i trafiken

Viltolyckor i trafiken leder till lidande för människor och vilt samt kostnader för den enskilde, samhället och försäkringsbolagen. Risken att möta vilt på vägarna finns året runt, men är särskilt stor under våren när fjolårskalvarna släpps och under jaktsäsong. Varje dag rapporteras kring 175 vilt- och renolyckor till polisen. För att minska viltolyckor i trafiken krävs både trafiksäkerhethöjande åtgärder samt kunskap och forskning om viltets rörelse- och beteendemönster. Nationella viltolycksrådet (NVR) är ett forum för samverkan om viltolycksfrågor. I NVR ingår myndigheter, bolag och intresseorganisationer med kunskap om viltolycksfrågor.

Viltolyckor i Bollnäs kommun

I Bollnäs kommun är rådjur den art som i allra högsta grad är inblandad i viltolyckor. De flesta viltolyckor i Bollnäs kommun sker på det statliga vägnätet. På det kommunala vägnätet sticker fyra vägsträckor ut i

olycksstatistiken, Sjukhusvägen/Hedenlänken, Anneforsvägen, Växbovägen samt Bollevägen.

Viltolyckor på vägar inrapporterade i Bollnäs kommun 2015–2023

Rådjur	Älg	Lo	Björn	Övriga djur	Vildsvin	Kronhjort	Varg	Utter
1578	125	6	6	5	4	6	1	2

Viltolyckor på järnväg inrapporterade i Bollnäs kommun 2015–2023

Rådjur	Älg	Björn	Kronhjort
21	20	2	1

Polismyndighetens ansvar

Enligt 40 § Jaktförordningen (1987:905) är den som varit med om en viltolycka skyldig att göra en polisanmälan och att märka ut platsen där olyckan skett. Skyldigheten gäller de arter som står beskrivna i paragrafen. När polisen får besked om en viltolycka görs en bedömning och en kontaktperson från Nationella viltolycksrådet, NVR, kontaktas och rings ut till olycksplatsen. Polisen ansvarar inte för omhändertagande av döda djur, det är fastighetsägarens ansvar.